

ارباب کیخسرو - بنده تقریباً يك سال قبل يك ماده پیشنهاد کردم یعنی برای کسانی که دیر می آیند و این مسئله بکمیسیون نظامنامه داخلی رفت و این جا آمد شور اولش هم شده است بنده خیلی محظور دارم در باب دیر آمدن و کلاء و این چیزی نیست استدعا دارم در صورتیکه مخالفی نباشد این طولی ندارد جزء دستور بیاید و بگذرد

رئیس - می فرمایند جزء دستور شبیه آینده بگذاریم نه این شبیه شبیه بعد آن

حاج آقا - بنده راجع بدستور عرضی داشتم خارج از دستور هم يك عرضی دارم اگر می فرمائید عرض میکنم اما راجع بدستور البته همه آقایان مسبقاً يك هیئت تفتیشیه مالیه مدتی قبل از این تشکیل شد مدتی رفتند و تفتیش کردند و يك کمیسیون دیگر هم معین شد رفتند و تفتیش کردند و دورایورت آمد راجع بشخص حاج وکیل الرعایا و راجع بسایر مطالب طبع شد نمی دانم چه شد که این دورایورت هیچ موضوع مذاکره نشد و ما طرف حمله جراید شهری شده ایم واقعاً این يك مطلب خیلی مندمجی است این مطلب را باید آورد و خواند حاج وکیل الرعایا یکی از اعضاء محترم مجلس هستند اگر واقعاً ایشان چیزی به دولت مدیون هستند که معلوم بشود و بدهند اگر هم مدیون نیستند همانطوریکه خودشان میفرمایند آنهم معلوم شود هیچ مناسب نمیدانم که يك نفر از نمایندگان مجلس شورای ملی اینطور طرف حمله جراید محلی باشد و ابدا اقدامی در آن نشود واقعاً حقانیت و باطلان این مطالب مکشوف شده باشد بنده که بکنفر از اعضاء مجلس هستم می بینم اگر ساکت باشم بنده خودم را شریک خیانت میدانم .

[اظهار شد صحیح است]

رئیس - بسیار خوب این را ممکن است که داخل دستور کرد ولی کمان می کنم که چند جلسه است خوب کار کرده ایم قانون ثبت اسناد را مشغولیم قانون اداری معارف را مشغولیم اینها را تمام میکنیم بعد این مطالب را در دستور خواهیم گذاشت این را هم بنده در نظر میگیرم در هیئت رئیسه دستور را که ترتیب میدهم این را هم جزء میکنم .

ادیب التجار - مدت ها است در باب قانون منع احتکار بنده اظهارات و تقاضا کردم امی اوقاتی که حضرت عالی بسمت ریاست مجلس شورای ملی منتخب شده اید خیلی جدیت داشتید که این قانون را زودتر در جزء دستور مجلس بگذارید که يك امیدواری برای اهالی حاصل بشود از این راه که آسوده باشند البته يك مملکتی که جزء اعظمش امران است باید اقدام کرد که رفع احتکار از این مملکت بدبخت بشود و از اقدام این و کلاء که در این دوره هستند این قانون از مجلس بگذرد بدبختانه هر این جلسه و آن جلسه میشود و مطرح مذاکره نمیشود خواهش می کنم در جلسه شبیه مقرر فرمائید و اخطار فرمائید که وزیر داخله در کمیسیون داخله حاضر بشود امروز هم اعضاء کمیسیون حاضر بودند وزیر داخله نیامدند مقرر فرمائید که تشریف بیاورند و فردا صبحی این

جلسه منعقد شود نظرشان را بگویند و شبیه باید در جزء اول دستور این قانون گذاشته شود با اقدامات حضرت عالی و توجه آقایان .

رئیس - جناب عالی حاضر بودید که وزیر داخله گفتند وزراء در این مسئله نظری دارند باید در هیئت وزراء مذاکره شود بعد بیاید بمجلس این در دوره قبل بود در این دوره نتوانستند در هیئت دولت مذاکره کنند تا روز سه شنبه صبر میکنیم اگر نیامدند آنوقت جزء دستور میگذاریم .

منتصر السلطان - بنده در خصوص قانون یتی چون خیلی اهمیت دارد و اغلب محل احتیاج میشود میخواستم عرض کنم که بعد از گذشتن قانون ثبت اسناد و قانون اداری معارف آنرا تقاضا دارم که چون يك قانون لازم و مدونی است جزء دستور بگذارید .

رئیس - این را هم عرض می کنم که مخبرین کمیسیونها باید بیایند در هیئت رئیسه بنشینند و مذاکره کنند و در رأس هر هفته دستور جلسات آن هفته را با مذاکراتی که با مخبرین میشود تصویب بکنند شما خودتان هم مخبر کمیسیون هستید بنده هم خواهش دارم آن قانونی که راجع است بفرواند عامه بترتیبی که عرض کردم زودتر آنرا پیشنهاد نمایند .

منتصر السلطان - بسیار خوب .

حاج سید ابراهیم - اگر چه دستورهائی که مذاکره شد برای یکماه پس است ولی قانون گرفتن سوار از ایالات که در چند روز قبل اظهار شد جزء دستور شود وزیر جنگ این جا تشریف داشتند و خواهش کردند که يك چند روز مهلت داده شود و تا این که من بتوانم در این باب مطالعه کرده باشم خوبست آقای وزیر جنگ حاضر شوند و این جزء دستور شود .

رئیس - آقایان در این باب فرمایشی دارند به هیئت رئیسه تشریف بیاورند که در این باب مذاکره شود .

(مجلس تقریباً نیمساعت از شب گذشته ختم گردید) .

**صورت مذاکرات روز شبیه
غره شهر ربیع الثانی ۱۳۲۹**

مجلس تقریباً سه ساعت قبل از غروب آفتاب در نعت ریاست آقای مؤتمن الملک تشکیل گردید صورت مجلس روز پنجشنبه ۲۸ ربیع الاولی را آقای معاضد الملک قرائت نمود .

فائزین جلسه قبل

غایب بدون اجازه - سردار اسعد - غائبین با اجازه آقامیرزا احمد - حاج وکیل الرعایا - آقایانیکه در وقت مقرر حاضر نشده اند - دکتر امیرخان - آقامیرزا محمد نجات - ادیب التجار - حاج مصدق الممالک - افتخار الواعظین - حاج آقا - آقا شیخ علی شیرازی - نیر السلطان - لواء - الدوله - آقامیرزا ابراهیم قمی - رکن الممالک - سرریض آتاشیخ ابراهیم

ارباب - در باب دیر آمدن آقایان از وقت مقرر اینجانبه مکرر می بینم که خوانده میشود از آقایان که اعتراض میکنند آقای رئیس در جواب آنها میفرمایند اداره مباشرت رجوع و بنده می بینم که بعضی از آقایان اشتباه شده است تصور میکنند

که هنوز مثل سابق سه بغروب مانده باید حاضر شوند و آقای رئیس آنروز که فرمودند که سه ساعت و نیم بغروب مانده آقایان بیایند گمان فرمودند برای همان يك روز بوده است از این جهت عرض میکنم که خوب است آقای رئیس در این باب توضیحی بدهند که صحیحاً مطلع شده موقع مقرر را بدانند .

رئیس - آنروز عرض کردم چون روزها قدری بلند شده است میتوانیم سه ساعت و نیم قبل از غروب بیاییم و غروب جلسه را ختم کنیم (گفتند صحیح است) **رئیس** - تلگرافی از طرف آیات الله بوالا حضرت اقدس آقای نایب السلطنه رسیده و دستخط به بنده فرموده اند و خواسته که آن تلگراف اینجانبه برای اطلاع نمایندگان قرائت شود (تلگراف مزبور بمضمون ذیل قرائت شد) .

بسم الله الرحمن الرحيم - مقام منیع نیابت سلطنت عظمی دامت شوکه العالی بشارت تشریف فرمائی را بر آن سرمایه سعادت و نجات مملکت و ملت از اعظم بشارت و بمنزله عود روح بچسب عاری از حسیات و موجب تبدیل یأس کلی به کمال امیدواری گردید انشاء الله تعالی بمبارکی و بهیمنت و دوام نصرت و تأیید در موجبات قوت و شوکت دین و دولت مقرون و در جمیع کلمه ملیه و اصلاحات اساسیه در رفع پیچیدگی کار هائیکه که از کثرت اختلافات و نمایش دادن اغراض شخصی بصورت نوع پرستی حاصل و حال مملکت و ملت چنین تباه نموده است مؤید و منصور بیرکت ایفای دین پرستانه و بیانات وطن پرورانه قاطبه رجال با شرف جمعیت را و بوخامت عاقبت این تفریق و اختلافات اهواء و تشتت که سیر فقرائی را باین درجه محل و مساعی و زحمات داعیان را هم در جمع کلمه ملیه چنین هباء و هدر داد حکیمانانه بکنند در این معنی را چنانچه باید و شاید مجسم و ذهنی همه خواهند فرمود که تمام شرف و سعادت شخصی و نوعیه هر کس هر چه در نظر دارد تماماً بحفظ استقلال مملکت متوقف و این معنی جز در سایه هست که جامع وحید این ملت و حصن حصین مملکت و یگانه حافظ این آب و خاک است مجال زینت اتحاد عنصر غالب که از نعم خاصه الهیه عزاسمه بر این ملت و نتیجه زحمات سلف صالحین از علماء و سلاطین است یا بوسیله حفظ شرف و استقلال و فوز باعلی مدارج شوکت و عزت و ترقی رفعت است نتیجه مشهوره از تفریق اختلافات و سیر معکوس این مدت هم برای تجربیات کافی و امید است که بعون الله تعالی و حسن تائیده از این بیعت تمام رجال وطن پرست ایرانخواه بحسن سیاست و حکمال مراقبت آن والا حضرت اقدس دامت شوکت موجبات نجات و وسایل حیات که فقط باتحاد کلمه عموم علماء و امرا و اعیان مملکت موقوف و ترفیع کلیه اختلافات و فراهمی اسباب جلب قلوب و رفع نفرت طبقات ملت منوط است کاملاً هست خواهند که ماست و در رجوع کلمه عاجلا با داعیان مساعدت خواهند فرمود و آن والا حضرت هم با عزم راسخ و نیات ثابت متوکل الهی الله تعالی و متمسکاً من ولی عصر ارواحنا فداه بوظایف مقایسه قیام و کلمه تشتت راجع بمملکت و ملت از دست رفته را احیاء خواهند فرمود انشاء الله تعالی والسلام علیکم و رحمت الله و برکاته محمد کاظم الخراسانی عبدالله مازندرانی .

رئیس - تلگرافات تبریک هم رسیده است

تعیین عده اختلاف بشود خوب است نوشته شود دو نفر یا زیادتر که رفع این اشکال بشود .
رئیس - مخالفی نیست ؟ رأی می گیریم به این ماده ترتیبی که خوانده شد با این اصلاحی که مخبر اظهار کردند آقایانی که موافقت قیام نمایند اغلب قیام کردند .

رئیس - با کثرت ۵۳ رأی تصویب شد .
ماده ۱۲۱ لایحه وزیر - مباشرت قبض رسیدی نوشته خودش و اشخاصی که شاهد قضیه بوده اند امضا می نمایند و رسید را در دفتر ثبت میکنند .
کمیسیون اینطور پیشنهاد کرده بود .
ماده ۱۱۲ - مباشرت قبض رسیدی نوشته خودش و اشخاصی که شاهد قضیه بوده اند امضاء می نمایند و رسید را در دفتر فهرست ثبت میکنند .

رئیس - رأی می گیریم باین ماده ۱۱۲ آقایانی که موافقت قیام نمایند .

[اغلب قیام کردند] .
رئیس - با کثرت ۵۰ رأی تصویب شد .

ماده ذیل را کمیسیون الحاق کرده بود .
ماده ۱۱۳ - هرگاه ارباب رجوع بقبض رسید

اکتفاء نکرده بخواهند که در حضور شهود صورت مجلس نوشته شده تمام سند متناً و هامشاً در آن صورت قید شود و اگر اسناد در لفاف پاکت سر به مهر است شکل ظاهری پاکت و مهر تصریح شود مباشرت مکلف است که آن تقاضای ارباب رجوع را امضاء نموده صورت مذکور را ترتیب داده بعد از امضاء خودش و صاحب امانت و شهود صورت مذکور را مشارالیه در دفتر ثبت اسناد با ترتیبات مقرر ثبت نموده بصاحب امانت بدهد .

رئیس - رأی می گیریم بماده ۱۱۲ آقایانی که موافقت با این ماده قیام نمایند اغلب قیام نمودند .

رئیس - با کثرت ۵۰ رأی تصویب شد .

ماده ۱۲۳ - لایحه وزیر - اشخاصی که امانت خود را پس می گیرند باید استرداد آنرا در حضور دو نفر شاهد در دفتر مباشرت ثبت قید و امضاء نمایند کمیسیون اینطور پیشنهاد کرده بود .

ماده ۱۱۴ - اشخاصی که امانت خود را پس می گیرند باید استرداد آنرا در حضور دو نفر شاهد در دفتر فهرست مهر و امضاء نمایند و امانات فقط وقتی مسترد میشود که قبض رسید یا صورت مجلس را اعاده بدهند یا صورت آنرا بترتیبی که در باب صورت های اسناد تصریح شده تسلیم و یا حکم محکمه را که صلاحیت دارد ابراز نمایند .

حاج شیخ اسدالله - اینجا نوشته است که امانات فقط وقتی مسترد میشود که قبض رسید یا صورت مجلس را اعاده دهند حالا در صورتیکه صورت مجلس مفقود شده باشد آن بچهاره چه باید بکند و چطور آن امانت باو مسترد میشود .

آقای شیخ ابراهیم - اگر صورت را کم کرده باشد یا اینستکه می آید خودش را مباشرت ثبت اسناد معرفی میکند و یک سوادی از صورت مجلس که نزد مباشر است می گیرد و یا اینست که در محکمه ثابت می کند بطوریکه حکم می کرد و آنوقت مباشرت ثبت بموجب حکم محکمه مجبور

خواهد بود که امانت او را بدهد و غیر از این کار چاره دیگری ندارد .
آقا محمد در حضور دو نفر شاهد بطور مطلق خوب نیست باید این طور نوشته شود در حضور دو نفر شاهد معتمد والا بمجرد شهادت دو نفر کفایت نمی کنند .

مشیر حضور - من مخالف با آن کلمه آقای محمد نیستم ولی می خواستم بدانم اینکه می فرمایند معتمد یعنی معتمد مباشرت باشد یا معتمد صاحبان امانت آقای شیخ ابراهیم این تصور ندارد که کسی بگوید معتمد یعنی محل اعتماد دیگری باشد من که می خواهم شاهد را بپذیرم باید آن شاهد طرف اعتماد من باشد .

وزیر عدلیه - این ایراد اولی که کردند که اگر اتفاق افتاد که صاحب امانت صورت مجلس را کم کرد در آنجا چه باید کرد برای همین محله است که یک نسخه از صورت مجلس در دفتر مباشرت ثبت ضبط میشود برای این است که وقتی که صاحب امانت صورت مجلس خود را کم کرد می رود اعلام میکند که صورت مجلس خود را کم کرده ام آنوقت اگر صلاحیت گرفتن صورت را دارد که یک صورتی اداره مباشرت ثبت اسناد باو می دهد و اگر نداد بدهد از آن که محکمه نوشت می دهد در هر حال این برای همان موارد کم شدن است که در این جا این قید شده است .

حاج شیخ اسدالله - این نرمایشی که آقای مشیرالدوله فرمودند صحیح است الا اینکه این عبارت واقع بآن مقصودی که می فرمایند نیست برای این که در این جا می نویسند که فقط وقتی آن امانت مسترد میشود که آن قبض یا صورت مجلس را صاحب امانت بمباشرت ارائه بدهد آقای مخبر یک فرمایشی کردند که آن صورت یا قبض را بر جای دیگر امانت بگذارند بنده عرض میکنم مجبور نیست جای دیگر بگذارند می فرمایند که از محکمه حکم صادر بکنند بنده عرض می کنم در صورتی که یک موقعی است که این اسناد در محکمه محل حاجت شده است و حکم محکمه بعد از گرفتن این امانت و ارائه آن اسناد است چطور میتوانند آن شخص از محکمه حکم صادر بکنند بمقتضای بنده باید یک ماده یا یک عبارتی باینجا الحاق بشود که رفع این اشکالات بشود .

آقای شیخ ابراهیم - این امانت را گذارد یا قبض گرفت یا صورت مجلس ممکنست که کسی که قبض نگرفته است آن امانت را بدهد اینستکه ممکن نیست البته وقتی که امانت خود را می دهد قبض یا صورت مجلس خواهم گرفت حالا وقتی که آنها را کم کرد تکلیف او این است که بیاید همانجا بگوید کم شده است یک صورت دیگری بمن بده آن صورت را می گیرد میرود نگاه میدارد هر وقت بخواهد آن صورت را میدهد امانت خود را میگیرد یا اینکه یک امانتی سپرده است و حالا او مرده است و معلوم نیست اینکه آمده است مطالبه امانت میکند پس او هست یا نیست باید در محکمه ثابت بکند که این پسر او است و محکمه بعد از آن که معلوم کرد حکم بدهد والا ولو این که آن شخص قبض هم داشته باشد مباشرت ثبت نمیتواند

بمحض ارائه قبض امانت را باو بدهد باید در محکمه ثابت بکند که اینستکه میگوید صاحب امانت پدر من بوده است و حالا مرده است و من پسر او هستم صحیح است و آنوقت محکمه حکم میدهد امانت را باو بدهند و همچنین هرگاه صورت مجلس را کم کرده است و صورت دیگری هم نگرفته است می تواند در محکمه با اطلاع همان شهودی که در موقع گذاشتن امانت حضور داشته بودند ثابت نماید و از مباشرت ثبت امانت خود را بگیرد .

رئیس - رأی می گیریم در این ماده باضافه لفظ معتمد بعد از لفظ شاهد آقایانی که موافقت قیام نمایند اغلب قیام کردند .

رئیس - با کثرت ۴۸ رأی تصویب شد .

ماده ۱۲۴ لایحه وزیر - اشخاصی که قبض رسید مباشرت یا صورت آنرا برای استرداد امانات ابراز مینمایند و معروف مباشرت نیستند باید حق خودشان را در گرفتن امانات ثابت نمایند کمیسیون اینطور پیشنهاد کرده بود .

ماده ۱۱۵ اشخاصی که قبض رسید با صورت مجلس یا صورت اسناد مذکور را برای استرداد امانات ابراز نمایند و معروف مباشرت نیستند باید حق خودشان را در گرفتن آن امانت ثابت نمایند .

عزز الملک - بنده تصور میکنم اینکه اینجا نوشته شده است باید حق خودشان را از گرفتن امانات ثابت نمایند بهتر این بود که نوشته شود باید خودشان را معرفی نمایند .

آقای شیخ ابراهیم - همینقدر کافی نیست باید مدلل نمایند که این حق را دارد .

رئیس - رأی می گیریم در ماده ۱۱۵ آقایانی که موافقت قیام نمایند و اغلب قیام نمودند .

رئیس - با کثرت ۵۱ رأی تصویب شد .

کمیسیون فصل ۱۰ از لایحه وزیر را حذف کرده بود .

وزیر عدلیه - بنده فصل دهم را پس میگیرم این فصل را کمیسیون الحاق نموده بود .

فصل ۲ - در مشاغل مدیران ثبت و دفتر دار کل و ترتیب انجام آن ماده ۱۱۶ مشاغل مدیران ثبت از قرار تفصیل است اولاً ترتیب دفتر را کد و مستوایت تنظیم آن موافق نظامنامه که وزیر عدلیه مرتب مینماید .

ثانیاً دادن صورت ثبت و دفاتر و سواد اسناد متعلقه بدفاتر که در دفتر را کد مضبوط است و قبول استرداد امانات که بدفتر را کد تودیع شده است .

ثالثاً - فرستادن صورتی از ثبت املاک موقوفه بتمام مباشرین ثبت که در حوزه محکمه ابتدائی متبوعه مدیر واقفند .

رابعاً - ترتیب دفتر اشخاصیکه ورشکسته اعلان شده اند و همچنین صورت اشخاصیکه در تحت قیمومیت یا ولایت شرعی اعلان شده اند برای اینکه در موقع لازمه با صورتی که مباشرین ثبت موافق ماده ۲۴ ترتیب میدهند مطابقت بشود .

رئیس - مخالفی نیست - رأی می گیریم بماده ۱۱۶ راپورت کمیسیون آقایانیکه موافقت قیام نمایند (اغلب قیام کردند)

رئیس - با کثرت ۵۰ رأی تصویب شد
ماده ۱۱۸ - دفتر دار کل مکلف است دفتر را کد کل را موافق نظامنامه که وزیر عدلیه مرتب مینماید تنظیم نماید و صورت ثبت دفاتر را که در دفتر اکتد کل مضبوط است با اشخاص ذی حق بدهد .

رئیس - مخالفی نیست - رأی میگیریم
آقایانی که موافقت با این ماده قیام نمایند اغلب قیام کردند
رئیس - با کثرت ۵۲ رأی تصویب شد
ماده ۱۱۸ - معاونها مدیر دفتر را کد در دفتر دار کل بآنها در انجام مشاغل مرجوعه کمک می نمایند ولی صورت ثبت دفاتر و سواد اسناد راجعه بدفاتر را فقط وقتی که معاونین مزبوره میتوانند با اشخاص لازمه بدهند که مدیر یا دفتر دار کل غائب باشند و در اینموارد باید معاونین موافق قوانینی که برای مباشرین ثبت مقرر است رفتار نمایند .

رئیس - کسی مخالف نیست - رأی میگیریم بماده ۱۱۸ با تبدیل کلمه معاونها بمعاونین - آقایانی که موافقت قیام نمایند (اغلب قیام کردند)

رئیس - با کثرت ۵۳ رأی تصویب شد
فصل ۱۲ - لایحه وزیر در حقوق ثبت .
ماده ۱۲۳ - حقوقیکه برای ثبت اسناد دریافت میشود بر دو نوع است حقوق نسبی و حقوق ثابت
کمسیون اینطور پیشنهاد کرده بود .
فصل ۲ - در حقوقیکه اداره ثبت دریافت میدارد و ترتیب آن .

ماده ۱۱۹ حقوقی که مباشرین ثبت و غیره دریافت میدارند بر دو نوع است حقوق نسبی و حقوق ثابت
حاج آقا - چون ماده بعد راجع است باین

ماده میخواستم عرض کنم که یکماده شود یعنی ماده بعد در ذیل همین ماده نوشته شود بجهت اینکه آنجا در نوع حقوق را عنوان میکنند و هر دو نوع باید در همینجا معرفی بشود .

رئیس - مجبور نیستم ماده ۱۱۹ را اول رأی بگیریم اول ماده ۱۲۰ را رأی بگیریم .

حاج آقا - نمیشود چون این دو ماده یکی است
حاج شیخ اسدالله - اینجا مینویسید فصل ۳ در حقوقی که اداره ثبت دریافت میدارد و در ماده مینویسد - حقوقی که مباشرین ثبت و غیره دریافت میدارند می خواستم آقای مغرب این و غیره را توضیح بفرمایند که مقصود چیست .

آقا شیخ ابراهیم - یعنی مدیر او معاونین او همانطور که خواندند و اگر میخواهند چه بنویسند حقوقی که در اداره ثبت اسناد دریافت می دارند .

حاج آقا - در ماده بندی قانون ماده که رأی گرفته می شود باید تمام باشد آنوقت برویم بماده دیگر در اینماده که ما نوشتیم حقوقی که مباشرین ثبت دریافت میدارند بر دو نوع است حقوق ثابت و حقوق نسبی در این جلسه انتظار این هست که این دو لفظ معرفی بشود و معرفی این دو نوع هم باین است که ماده بعد در ذیل اینماده نوشته شود و الا این دو نوع چندان اهمیت ندارد که در دو ماده نوشته شود بعلاوه ترتیب ماده بندی هم چنانچه عرض میکنم اینطور نیست .

رئیس - آقای مغرب چه می فرمائید .
آقا شیخ ابراهیم - مطلبی نیست اگر یک ماده هم بشود عیب ندارد ولی اینطور بهتر است عبارت

ماده ۱۲۰ بطوریکه ذیلا نوشته می شود همینطور است حقوق نسبی باسنادی تعلق میگیرد که متضمن نقل و انتقال اموال باشد حقوق ثابت باسنادی تعلق میگیرد که موضوع آن نقل و انتقال اموال نباشد .
رئیس - رأی میگیریم باین دو ماده که یکی میشود - آقایانی که موافقت قیام نمایند (اغلب قیام نمودند) .

رئیس - با کثرت ۴۷ رأی تصویب شد
ماده ۱۳۶ - لایحه وزیر - تعرفه مخصوصی برای حقوق ثبت منظم باین نظامنامه خواهد بود .
کمسیون اینطور تصویب کرده بود .

ماده ۱۲۰ - تعرفه مخصوص برای تعیین حقوقی که در اداره ثبت اسناد دریافت میشود منظم باین قانون می باشد .

رئیس - رأی میگیریم بماده ۱۲۰ - آقایانی که موافقت با اینماده قیام نمایند .
اغلب قیام نمودند .

رئیس - با کثرت ۴۸ رأی تصویب شد
ماده ذیل را کمسیون الحاق نموده بود
ماده ۱۳۱ - هرگاه هر دو طرف معامله برای استفاده

قانون با اداره ثبت اسناد رجوع نمایند حقوق مقرر را بالمناصفه می پردازند والا طرحتی که با اداره مذکوره رجوع می کنید ولی هرگاه اصحاب معامله قراری در باب تأدیبه حقوق مابین خودشان داده باشند موافق قرار داد آنها باید رفتار شود .

رئیس - رأی میگیریم با اینماده ۱۳۱ آقایانی که موافق هستند قیام نمایند .
اغلب قیام نمودند .

رئیس با کثرت ۴۷ رأی تصویب شد
ماده ۷۷ - لایحه وزیر پس از ثبت سند مباشر ثبت مبلغ دریافتی را با تمام حروف در ذیل سواد سند در دفتر مینویسد .

ماده ۷۸ - اگر امر راجع بثبت يك اقرار است بطرفین قبض رسیدی از بابت مبلغ دریافتی داده میشود و اگر راجع بثبت اسناد است رسید در ذیل خود سند نوشته شده و نمره و ورقه دفتر دو سند مزبور در آنورقه ثبت شده است درج میشود و همچنین وجهی که دریافت شده است باید با تمام حروف در همان سند نوشته شود .

ماده ۷۹ - در صورتیکه معادل وجه دریافتی بر روی سند تمبر دولتی الصاق شده باشد نوشتن آن وجه در نبودن سند لازم نخواهد بود .
(کمسیون سه ماده مزبوره را در یکماده بعبارت ذیل پیشنهاد کرده بود) .

ماده ۱۲۲ - پس از ثبت سند مباشر ثبت مبلغ دریافتی را با تمام حروف در ذیل ثبت سند در دفتر و در روی سند مینویسند ولی در صورتی که معادل وجهی دریافتی بر روی سند تمبر دولتی الصاق شده باشد نوشتن وجه در روی سند لازم نیست .

رئیس - رأی میگیریم بماده ۱۲۲ آقایانی که موافقت با اینماده قیام نمایند اغلب قیام نمودند .

رئیس - با کثرت ۴۹ رأی تصویب شد
باقی این قانون می ماند برای جلسه بعد تشکیل کمسیون قوانین مالیه برای فردا صبح سه ساعت بظهر مانده لازم شده است از آقایان اعضاء خواهش میشود که سه ساعت بظهر مانده حاضر شوند .

دستور سه شنبه و پنجشنبه آتیه گفته می شود دستور سه شنبه چهارم انتخاب .

هیئت رئیسه تعیین شعب انتخاب کمیسیونها شور در رایورت کمیسیون تفسیر راجع باصل هفتم قانون اساسی دستور پنجشنبه ششم قانون ثبت اسناد شور دویم قانون فعلی احتکار شور اول دستور شنبه هشتم رایورت کمیسیون نظامنامه داخلی در باب دیر آمدگی و غیبت قانون ثبت اسناد آقای ادیب التجار راجع بدستور فرمایشی داشتید .

ادیب التجار - بله عرض اینست که مدتهای مدید است که در باب ترستادن لوایح نجف اشرف گفتگو های زیاد شده است و بتأخیر افتاده است این کار را استدعا می کنم که در جزء دستور قرار بدهند که در خارج هم آقایان اگر تبادل افکاری دارند بکنند و روز شنبه این مطلب بگذرد .

رئیس - عرض میکنم برای اینکه مذاکرات زیادی در مجلس برای دستور نشود قرار بر این شده است که مغربین کمیسیونها هر هفته يك روز که بعد معین خواهد شد بیایند بهیئت رئیسه که در آنجا مشاوره کنند و بترتیب دستور جلسات را معین کنند اما مطالبی که بکمیسیون نرفته است مثل همین مسئله اظهاریه آقای ادیب التجار آنرا هم قرار شد که در هیئت رئیسه مذاکره کنیم و در دستور بیاوریم .

آقای بهجت بجای آقای ممتاز الدوله به عضویت کمیسیون اصلاح نظامنامه انتخاب و معین شده اند

آقا سید محمد باقر ادیب - عرض کنم يك ماه قبل از اینکه بنده مریض بودم آقایان حاج عز الممالک و بهجت تقاضا کرده بودند که يك کمیسیون ۶ نفری برای اصلاح امر عربستان تشکیل شود و چون کمیسیونی که برای تقویت امر جنوب تشکیل شده بود منعقد بود این بود که کمیسیون دیگری تشکیل شد و این کار هم راجع بآنجا شد بعد از اینکه بنده حاضر شدم يك روز با آقای عز الممالک بآن کمیسیون رفتیم و ابدأ در این خصوص صحبت نشد تا اینکه آن کمیسیون بهم خورد حالا استدعا می کنم که کمیسیونی مجدداً تشکیل بشود که در خصوص امر عربستان در آنجا مذاکره شود و بعلاوه تقاضا میکنم که دوازده نفر انتخاب بشود .

رئیس - همان کمیسیونی که سابق بود چه ضرر دارد دو مرتبه منعقد بشود و در این مطلب مذاکره بکنند گفتند صحیح است مغرب مجلس ختم شده .

جلسه ۲۳۰

صورت مشروح روز سه شنبه چهارم

شهر ربیع الثانی ۱۳۲۹

مجلس سه ساعت و نیم قبل از غروب آفتاب در تحت ریاست آقای مؤتمن الملک افتتاح و تقریباً سه ساعت و ربع قبل از غروب رسماً تشکیل شد .
صورت جلسه قبل را آقای معاضد الملک قرائت نمودند .

(غائبین جلسه قبل)

آقا میرزا علی اکبر خان دهخدا بدون اجازه